

Előfizetési ár:

Helyben, házhoz hordva

Félévre . . . . . 2 korona.

Élővre . . . . . 4 korona.

\*\*\*

Videkre, postán küldve

Félévre . . . . . 8 k. 50 fill.

Élővre . . . . . 7 k. — fill.

\*\*\*

Egyes szám 2 fillér.

# KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden

hétfő és

ünnepnapon kivételével

\*\*\*

Szerkesztőség és kiadóiroda:

Budai-nagy-útcán 152 sz.

(Juhász-ház),

hova a lap szellemi és anyagi

részére vonatkozó összes

dolgok intézendők.

Egyes szám 2 fillér.

Felelős szerkesztő: Hollósy János.

Telefon 141. sz.

Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

## Munkás-gimnázium városunkban.

Ismét egy új kulturintézmény fog beilleszteni városunk rohamos léptekkel haladó, sok mulasztást pótolni igyekvő fejlődési menetébe.

Az »Uránia« magyar tudományos egyesület kezdeményezésére, — amelynek élén *Molnár Viktor* kultuszminiszeri államtitkár áll, — már az ország nagyobb városaiban, sőt itt ott a kisebbekben is, áldásosan működnek és a szellemi haladás hatékony tényezőinek bizonyultak ugyanis a *munkás-gimnáziumok*, amelyeknek célja — az »Uránia« által megállapított szervezeti szabályok szerint — általában a munkásosztály, kiváltképpen pedig az iparosinasiskolát végzett fiatal segítők *középszkolai irányú rendszeres tanítása.*

Nagyon jól tudjuk ugyanis — mert közismert szomorú dolog, — hogy mily fogyatékos ismeretekkel lép ki az életbe, a tanoncévek és az inasiskolák lerázása után legtöbb iparosunk, mert az alsófoku ipariskolák bevezetésével az egész hosszú legény-pályán át az önálló mesterré lételig, az anyagi küzdelem nehéz harcában, egyiknek sem áll semmiféle mód és eszköz rendelkezésére, hogy szellemi képzettségét emelhesse és egyrészt általános műveltségét, másrészt nélkülözhetlen szakbeli ismereteit gyarapíthassa, látókörét szélesíthesse. Középszkolákba nem iratkozhatnak be, nincs rá ideje; a pihenés óráiban kínálkozó önképzéshez pedig nincs elég szellemi fegyverzettsége és a most már óriási ismeretanyag hasznára fordíthatásához a megfelelő kiválasztási képessége.

Ezekből a gátló okokból fakad a jelenlegi magyar iparos- és munkásvilág szellemi színvonalának sajnálatos fogyatékosága. Ezen a nagy bajon vannak hivatva segíteni, ezt a hovatovább már elodázhatatlan nagy szellemi és kulturális szükségletet tették nemes feladatukká kielégíteni a munkás-gimnáziumok, amelyekben arra hivatott és alkalmas tanérek előadásai és útmutatásai alapján, az iparos és munkáshalgatóság életszükségleteihez és szakpályájához mért tananyag gondos és szakavatott megválasztásával, *ingyenes oktatásban* részesül az inasiskolákból kikerült s általában a 16 ik életévet már betöltött iparos és irni, olvasni nem tudó munkás fiatalság, nemre való tekintet nélkül.

A munkás-gimnázium szervező bizottsága, — a »Katona József Kör« választmányából kiindulólág — legközelebb városunkban is megalakult. Elnöke — a Katona-Kör választmányának és Molnár Viktor államtitkár úr ömeltóságának együttes megbízásából *dr. Kovács Pál* jogtanár; tagjai *Faragó Béla* árvaházi igazgató, a Katona Kör alelnöke; *Marton Sándor* ref. főgimn. tanár, a Katona Kör titkára; *H. Sztankay Lajos*, ipariskolai igazgató és az ipartestületi rokontermészetű felolvasások rendező bizottságának is a bevonásával: *dr. Dömötör Sándor* kir. közjegyző, iparegyleti elnök, *Mayerffy Zoltán* gyáros, ipartestületi elnök, *Csösz József* ipartestületi jegyző.

A szervező bizottság tudomására hozza ezennel az érdeklődőknek, hogy a munkás-gimnáziumba beiratkozni lehet *november hó 26-ig bezárólag naponként, vasárnapot kivéve, délután 4—5 ig H. Sztankay Lajos* ipariskolai igazgató úrnál, ennek a régi törvényszéki épületben levő ipariskolai igazgatói irodájában.

*Az oktatás teljesen ingyenes.* A beiratkozók, a beiratkozás alkalmával mindössze *egy koronát* tartoznak fizetni, amelynek fejében azonban megkapják az »Uránia« által rendelkezésre bocsátott és az előadások rövid vázlatát tartalmazó füzeteket.

Az előadások 12 héten át egyfolytában tartatnak. Hetenként 4 óra tartása van megállapítva. És pedig a most kezdődő I. évfolyam részére elő fog adatni:

1. A magyar nemzet története. Heti 1 órán.

2. Magyarország földrajza. Heti 1 órán.

3. Magyar irálytan, különös tekintettel a polgári ügyiratokra. Heti 1 órán.

4. Gyakorlati számtan és mértan. Heti 1 órán.

Az előadások egy része (a földrajz és esetleg a történet is) vetített képekkel lesz illusztrálva.

Az előadások december elején kezdődnek és később megállapítandó napokon — minden valószínűség szerint kedden, szerdán, csütörtökön — mindig az esteli órákban (fél 8-tól fél 9-ig) és vasárnap délután 4—5 ig fogtak tartatni.

Akik a három évre terjedő tanfolyam alatt az előadásokat mindvégig szorgalommal hallgatták és a tárgyak-

ból levizsgázott: munkás-gimnáziumi *vég-bizonyítványt* kapnak.

A szervező bizottság előadókul a történetre *dr. Kovács Andor* jogtanárt, a földrajzra *Hannig István* kegyesrendi tanárt, az irálytanra *Marton Sándor* ref. főgimn. tanárt, a gyakorlati számtan és mértanra *Hajdú József* ref. főgimnáziumi tanárt nyerte meg, akiknek szaktudása és képessége már előre is garanciát nyujtanak arra nézve, hogy a munkás-gimnázium hallgatóságának tiszta, világos, könnyen érthető s a mellett tartalmas és pedig nem írásból olvasott, hanem *szabad* előadásokban lesz része. És meg vagyunk győződve, hogy az új intézmény rövid időn belül meghozza a maga áldásos gyümölcsseit.

## Etika a közgazdaságban

Hogy a pénz keresete, az aranyborjú imádása egykorú az emberiség létrejöttének idejével, őstörténeti adatokból sejtethetjük, újkori eseményekből pedig határozottan tudhatjuk és láthatjuk is azt. Az ember a legönzőbb lénynek született s ez az oka annak, hogy a társadalom közgazdaságában a helyes arányokat behozni, felállítani s megrögzíteni képesek lennének valaha.

Hogy a modern kor etikai érzéke e tekintetben napról napra silányodik, vesz és elpusztul, azok az elijesztő mértékben szaporodó izléstelen esetek bizonyítják fényesen, amelyek a magasabb műveltséggel bíró egyéneknek ma már ép olyan napirenden levők, mint a műveltség közép, vagy alacsony színvonalán álló, egyszerűbb néposztálynál. Nyilvános és magánvállalatok vezetői panamáznak egyaránt, ez napirend; *takarékpénztárak* kezeli sikkasztanak, ez már nem új dolog; tanárok *érdekbizonyítványokat* gyártanak, ez gyakori; a közigazgatásban előforduló visszaélések sűrűen megtörténnék; rokonok hamis végrendeleteket gyártanak vagy értékpapírokat lopnak, ez is majdnem napi fajtája a démoni váagnak, mely a könnyen való meggazdagodást hajkurássza.

Mindmégannyi elszomorító statisztika, nemesak az erkölcsi sülyedés miatt, hanem kiválóan azért is, mert *magának* a társadalomnak közgazdasági érdekeire, hogy úgy mondjam, *renoméjának* fentartására cseppet sem alkalmas.

A dologtalanság mellett a könnyű élet vágya a pénz, az aranyborjú imádása teszi ezt s ne higyjük, hogy a példákön okulva elragad, tovább terjed, felburjánzik s mételyezi a gazdai, az ipari és kereskedői világot egyformán.

Mert a vallási érzék tudata eltűnt, kiveszett; ha volna egyéb erkölcsi alapponk, annak az organizálásával kellene változtatnunk a helyzetet, — de ott, a hol legműveltebb elem se képes — a vallási érzéktől eltekintve bár — arra a színvonalra emelkedni, a hol a szépet, a jót

## Egry P. Fülöp

cukorka- és csokoládé különlegességek gyári raktárában Kecskemét, **Kossuth-tér** nagy választékban kaphatók **cukorka-, csokoládé- és bonbonier-különlegességek.** Egy kiló prima **salon cukorka 95 kr.** Negyedkiló szavatolt tiszta csokoládé **35 kr.** Zsúr és lakodalmi deszert sütemények rendkívüli nagy választékban, darabja **1 és 2 krajcár.**

**Teasütemény-különlegességek** állandóan frissen kaphatók.

és nemeset a nagyon ruttól és elvetemültől megkülönböztetni szokás, — ez lehet a modern társadalomnak senyvedt, beteges kinövése — de semmiesetre egy etikai finom érzéktől áthatott társadalom diszvirága.

Hogy lehetne olyan társadalomban közgazdasági harmóniát teremteni, a hol az erkölcsi sülyedés annyira lábra kapott, miszerint a fiu az apját, a testvér a testvért kicsinyes anyagi előnyért megölni is képes, sajnos, hogy ez ma már nem helyi sajátosság, hanem világrekordot elért szerkezet.

Hamis alapokra fektetve, meg kell buknia a társadalom minden benső intézményének s magának a társadalomnak is — s ez csak idő kérdése.

Ott, ahol a polgáriassalugsággal karöltve nem jár az erkölcsi sülyedés, ott tovább fog élni a társadalom és sokáig boldogul, ott azonban, a hol papir alapra építjük az erkölcsöt, félő, hogy hamar elázik, összedől a ház.

Azt a bizonyos etikai érzéket felébreszteni az egyénekben, hogy az egymás ellen való törtetés már magában véve izléstelen, hogy az irigység nem erény, hogy az egyik ember önzése épen olyan, mint a másiké, ezeket megértetni nagy feladat, de szép és nemes, csak hogy ennek megértése nélkül nem lesz soha összhang se az etikai, se a materialis közgazdaságban. *Bernátsky János.*

## A közönség köréből.\*

### Hol a felelősség?

Azt hiszem, hogy emberbaráti kötelességet teljesítek akkor, midőn az alábbi megszívlelendő dolgot fogom felsorolni, helyesebben az illető hatósági tényezők figyelmébe ajánlani, ha elmondom azt a sajnálatos körülményt, hogy alig néhány hónappal ezelőtt történt az a szomorú tény, hogy a Kecskeméti Kereskedelmi Iparhitelintézet és Népbank építkezésénél oly nagy szerencsétlenség történt, melynek két emberélet essét áldozatul.

Ez esetből kifolyólag felmerült azon complicatio, hogy tulajdonképpen ki is hát a felelős ezen szerencsétlenség előidézésében!? A vállalkozó e vagy annak társa? vagy az építető e? vagy a tervező? vagy a munkavezető e? melyik mily alakban és mi módon mulasztott?! Ez annál is inkább nehezen lesz megállapítható, mert hiszen az építvállalkozók társas viszonyban vannak. Kérdés tehát most, melyik mily irányban, mily módon felelősanyagilag, de főként büntetőjogilag!

Hírlik, hogy e tekintetben az építők kellő időben és módon tettek jelentést annak helye és módja szerint a közigazgatási hatóságnál; azonban semmi tekintetben támogatásban nem részesültek!

A Pesti Hírlap november 8 án megjelent újdonság rovatában „Házbeomlás emberhalállal” című cikk is ily szomorú, súlyos esetről tanuskodik s a vizsgálat adatai az építkezés körüli hibát hozza fel, hogy nem tartották be az építész terveit és utasításait. Vajjon nem történhet-e itt is a lázas sietséggel épülő kaszárnyánál is fölületesség?

Most már ezen ügyből folyólag arról nyertünk értesítést, hogy a honvédlovas kaszárnya építésénél az az eset fordult elő, hogy az egyik helybeli vállalkozó társ már az építés megkezdésekor megvált a társától azzal a feltétellel, hogy a kilépését a bent maradó építető a hatóságnál kötelességszerűleg bejelentendi.

Ezen oly nagy horderejű anyagi és erkölcsi tekintetben kiszámíthatlan fele-

\* E rovatban közérdekű ügyekben írt fölszólásokat szívesen közlünk, — a felelősség azonban a beküldőt terheli. *Szerk.*

lősségű tény bejelentése elmulasztatott. — Erre a helybeli társ a helyszínére sietett, hogy a netaláni hiányos, vagy szabálytalan építkezést felülvizsgálja — a felelősség tudatában — nehogy valami baleset előfordulhassék ő is felelősségre vonható legyen, s Uram Isten, hogy járt?! — A tényleg működő társ őt a telepről nemesak kiutasította, de sőt munkásainak is meghagyta, hogy amennyiben az építés területére még egyszer bemegy, ha kell, rendőri segítséggel, mint idegent, távolítsák el! — Mit tett erre a helybeli társ?

Azonnal írásban bejelentette az előjárásnak mult hó 24 ikén a fenti esetet s kérte, hogy ezek után szerezzen érvényt a jogai gyakorlásában s ebben őt a hatóság támogassa, annál is inkább, mert a város közönsége és a közöttük létrejött szerződés feltételeinek érvényesítésére **egyetemleges felelősség** mellett vállalkoztak.

Horrendum dictu, ezen pár sor írást igénylő, de hangsúlyozom, nagy felelősséggel járó ügyben a hatóság még a mai napig semmit sem intézkedett!

Mily sok gyötrődést és álmatlanságot okoz azon fenti tény, hogy a helybeli építő társ az építés területére be nem mehet, nem ellenőrizhet semmit és mégis anyagilag, erkölcsileg és büntetőjogilag a felelősség tudatában él; — se éjjele, se nap-pala nincs.

Ezen teher elhárítása csupán, a köz-igazgatási hatóság néhány sor írásával szüntethető meg, melynek megírása annál is inkább soron kívül kívánatos, hogy ne csak az egyéni személyes nyugalom is közbiztonságba helyezett nyugalom is helyreálljon. **Egy szemlélő.**

## NAPI HIREK.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma: 141. —

**Naptár:** 1910. év, november hó 10., csütörtök, Róm. kath.: Av. András, Protestáns: Lutter Márton, Görög-orosz: október hó 28., Ferenc vt., Izraelita: 5671. év March. 3., Chamisi bőjt. — **Napkelte** 6 óra 57 perc, **Napnyugta** 4 óra 29 perc, **Naphossza** 9 óra 32 perc — **Holdkelte** 1 óra 58 perc, délután, **Holdnyugta** 11 óra 18 perc, éjjel. — **Első negyed** 10-én 6 óra 29 perc, reggel. — **Teljes holdfogyatkozás** november 17-én. Nálunk látható. A teljes fogyatkozás kezdete éjjel után 1 óra 11 perckor, vége 3 óra 14 perckor.

**Időjárás:** A központi meteorológiai intézetnek Kecskemétre érkezett jelentése szerint, a következő idő várható: Elvéve csapadék, — enyhe, — szeles.

## Az alkohol.

— A nap eseménye. —

A tegnapi katonai botrány, mely páratlanul áll a maga nemében, talán nemcsak Kecskeméten, hanem a szokásos katonai botránnyok egész történetében, azért olyan különleges a maga nemében, mert ahhoz sem a kardnak, sem a tiszti uniformisnak semmi köze. Egészen véletlen s a dolog lényegéhez semmiben hozzá nem járuló dolog, hogy az eset hősei véletlenül egyenruhát viselnek és éppen úgy járhatnak civilben is.

Sőt!

A botrány egyik szereplője, **Forster** főhadnagy, nagyon jól ismert személy nálunk. Aki ismeri, egyhangúan csak azt vallhatja róla, hogy előkelő gondolkodású, kedves, szeretetreméltó uriember, az átlagos katonatiszti műveltségen inkább felülálló, akit udvarias, előzékeny magaviseletért mindenki egyformán szeret. Végzetes hiba volna tehát, ha az igazán sajnálatosan fölháborító esetben a katonatisztet, mint olyat akarná valaki megbélyegezni.

Egyszerűen és minden egyéb járulék nélkül ez megint az **alkohol dulása** volt, amely egyforma rombolást visz véghez a maga szörnyűséges mérgével úrbán és

parasztban, fiatalban és öregben. Utólag még arról is értesültünk, hogy a főhadnagy a szerencsétlen nap folyamán kétszer lebukott lováról s alkohol mérgezése ott kezdődött, hogy az ütés okozta kábultságot próbálta konyakkal ellensúlyozni. Az orvosául használt túl sok ital megtette végzetes kötelességét. A különben kedves és szeretetreméltó fiatalember a szesz hatása alatt vált magával tehetetlenül és öntudatát vesztetten valóságos fergeteggé és ebben az öntudatlan állapotában követett el olyan dolgokat, a melyeket valószínűleg kijózanodva ma már ő sajnál a legjobban.

Az esetnek ez a legelső tanulsága.

A második azonban **Papp György** főkapitány urat illeti, ugyanazt a főkapitányt, aki ebben az esetben, megírjuk őszintén és nyíltan, épen nem állott a helyzet magaslatán. Elmulasztott bizonyos előzetes óvrendszabályokat, amelyeket pedig módjában lett volna megtenni, mert állítólag, ámbár nem akarjuk hinni, a szomorú eset egynemely részének szemtanúja volt; miután pedig megtörtént a dolog, akkor sem a bántalmazott polgárok megfelelő védelmezéséről gondoskodott, hanem az esetnek eltussolásában, a közvélemény elhallgattatásában, némely esetben nem is sikertelenül, fáradozott.

Sokkal nagyobb az eset, mint sem hogy egy óra alatt országos hírre ne emelkedett volna. Egész biztos tudomásunk van például róla, hogy tegnap, kedden délelőtt Bécsben már beszéltek róla; hogy egész Budapest teli volt vele, egész természetes és akkor azt kívánta volna és azt presszionálta, hogy a helyi lapok hallgassák el.

Ellenben a rendőrök már a Vásári utcán találkoztak a katonai urakkal, látták a garázdálkodásaikat és ha már tettelegesen szembe állni velük nem mertek, hanem csak azt megteszik, hogy a katonai készenlétért kitélefonálnak, az egész dolgot megakadályozhatták volna.

Azok a tiszti urak egész egyszerűen szólva, részegek voltak, nem tudták mit csinálnak. A rendőr urak ellenben józanok voltak és vagy ismerniük kellett volna kötelességeiket, vagy pedig ha ismerték és még sem teljesítették: súlyos mulasztást követtek el.

Az esetből ezt a két tanulságot kell levonni. Az egyik az, hogy itt nem katonatiszti, egyszerűen részeg emberek botrányáról van szó, a másik pedig az, hogy a rendőrségnek a főkapitánytól lefelé nem az a kötelessége, hogy a tiszturaknak szabályszerűen szalutáljon, hanem hogy védtelen polgároknak közbiztonságát mindenkiel szemben kivétel nélkül megvédelmezze.

— Pestmegye közigazgatási bizottságának közgyűlése. Pestmegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését Budapesten. A közgyűlésen részt vesz Kurucz Gyula kir. tanfelügyelő is, ki a hatásköre alá tartozó iskolák állapotáról tesz jelentést.

— **A tisztviselők fizetésrendezése.** Több ízben írtunk már a kecskeméti tisztviselők fizetésrendezéséről és legutóbb megírtuk, hogy a miniszter visszaküldötte a városnak a tanács által készült és Kecskemét város közgyűlésétől jóváhagyott fizetésrendezési tervezetét, mert az több helyen lényegesen eltért a fizetésrendezési törvény tervezetétől. A tanács hónapok óta azon fáradozott most már, hogy a maga fizetésrendezési tervezetét összhangzatba hozza a miniszter törvénytervezetével. A nagy munkával a tanács végre elkészült s így a mai rendkívüli tanácsülésre már be is terjesztették az újonnan elkészült fizetésrendezési tervezetét, mely a tanács ülésen elfogadást nyert s így a fizetésrendezés ügye a legközelebbi közgyűlésen ismét szőnyegre kerül.

**Teljesen ingyen adok**

egy gőz poloskairtó gépet annak a megrendelőnek, aki szobáját velem festeti, vagy pedig az ajtókat, ablakokat velem mázoltatja és a munka összege **40** koronát kitesz.

**Gudricza József**

szobafestő és mázoló,  
Lakatos-utca 110 szám alatt, Leszámlító Bank mellett,  
(új elnevezés Vesselényi-utca 4.)  
november 1-től Hosszú-utca 1. Vásári-utcai patika után.

— **Városi mérnökök kongresszusa.** A magyarországi mérnökök november 13-án tartják Budapesten országos kongresszusukat, melyen Kecskemétri Varga Adolf és Tárnok József városi mérnökök vesznek részt.

— **A pénzügyi bizottság ülése** Ma délután 3 órakor a pénzügyi bizottság ülést tart, amelyen megkezdik a jövő évi költségvetés tárgyalását. Az ülések egy pár hétig rendszeresen naponként fognak folyni.

— **A póttartalékosok nem vonulnak be.** A hadvezetőség tegnap délután telefonon értesítette a katonai nyilvántartói hivatalt, hogy a szeptemberi fősorozáson besorozott póttartalékosok kiképzése úgy a közös, mint a honvédekredeknél elmarad s a legközelebbi kiképzést a jövő évi április hó elsejétől kezdve tartjuk meg.

— **Katona-ünnepélyek.** A legnagyobb magyar tragédiáirónak, Katona Józsefnek emlékezte fogja ünneppé tenni a nov. 11-ét, a magyar Shakespeare születésének 118. évfordulóját. Városunk közönsége, mely sohasem feledkezik meg nagyjairól, minden évben kegyeletos ünnepek keretében ülteti fel Katonának soha ki nem alvó emlékezetét. A Katona József-Kör, mely hivatta van minden évben az ő dícső alakját emlékünkből idézni, pénteken délután 5 órakor a polgári leányiskola dísztermében előkelő műsorú ünnepélyt tart. — A Joghallgatók Egyesülete Katona-ünnepélyt pénteken d. e. fél 12 órakor tartja meg a Katona sétatéri szobor előtt a következő műsorral: 1. Himnusz, éneklő a közönség. 2. Szavaló ifj. Szabó Lajos jh. 3. Emlékbeszédet mond Révész László jh. 4. Szavaló Tóth Andor jh. 5. Szózat, éneklő a közönség.

— **A kécske-kecskeméti tisztai ármentesítő társulat közönségi tesztje,** hogy a számvizsgáló-bizottság által átvizsgált 1909. évi számadások f. évi november hó 8-tól, november 22 napjáig Ujkécskén a társulat hivatalos helyiségében megtekinthetők s a számadásokra vonatkozó netáni észrevételek nov. 22 napjáig dr. Tahy Jakab miniszteri biztoshoz címezve a társulati irodába küldhetők.

— **Jogász jour.** Az első jogász-jour szombaton délután 5 órai kezdettel lesz az Otthon dísztermében. A jourra már eddig is sokan jelentették részvételüket, úgy hogy a siker már nagyrésztben biztosított van. A zenét Baboss Dezső zene-kara fogja szolgálatni.

— **Motoros talajmegmunkáló gép bemutatása.** A f. hó 8., 9. és 10. ére tervezett Kőszegi-féle talajmegmunkáló gép bemutatását közbe jött akadályok miatt csak 14., 15. és 16. án tartják meg a Földműves iskola területén.

— **Nyilvános köszönet.** Györfy Balázs ügyvéd, ki a maga nemes szívével minden kulturális ügyet szellemi és anyagi támogatásával gyámolít, a Kecskeméti Athletikai Clubba, mint alapító tag 50 korona adománnyal belépett. A nemes adományért fogadja ezúton a Club hálás köszönetét.

— **Utcai botrány.** Ma éjjel 10 óra felé Sziber Ilona és Gerber Vilma virágárúsnők a Beretvás előtt botrányos viselkedéssel magukra vonták a járőreket figyelmét. A Beretvás előtt szolgálatot teljesítő rendőr, megtette ellenük a feljelentést a kihágási osztályon.

— **Tűz a környéken.** Említettük tegnap számunkban, hogy a toronyór a reggeli órákban a Halasi út mentén tüzet látott felvillanni. A tűz — mint a nyomozás kiderítette — Zana István Téglatelep 55. szám alatti tanyáján ütött ki, lepusztítva a gazda szalmakazalját. A tüzet egy a tanyán gyufával játszó gyermek pajkossága okozta.

## A hétfői szenzáció.

Kecskemét hétfői szomorú szenzációja nagy hullámokat vert fel a városban. Most már, 24 órával később, a szenvedélyek csillapultak. Mindenki mindent tárgyilagosabban lát. Tiszta képet alkothatni a dologról.

Nyilvánvaló az, amit „A nap eseménye” tiszta logikával kifejtett, hogy itt szó sincs „katonai” botrányról. Véletlenül katonatiszt, vagy katonatisztek a hibásak, de kard nem szerepelt a dologban.

Az is kétségtelen, hogy a végzetes hibába esett főhadnagy teljesen öntudatlan állapotban tette, amit tett. Délután egy fiatal lovat lovagolt, egyik nehéz akadály felett ismételt elbukott (másodizben fejteőre) kábultan ment a tiszt étközbe, szédülése, émelygése volt, több pohár erős szeszt ivott egymásután és kiérve a friss levegőre elvesztette minden önruralmát, itélőképességét.

**Mindez nem menti őt.** Aki asszonyokat inzultál, gyanúlan emberekre támad, az súlyos vétket követett el, bármily előzmények után történt is az eset. Viszont érthetővé teszi a dolgot és enyhébb utólagos elbírálatot biztosít egy olyan embernek, akit oly sokan ismernek és szeretnek a polgári társaságban és nagyon jól tudják róla, hogy soha esze ágában sem volt a polgári társadalom rendje ellen merényletet követni el.

Semmi körülmények közt sem szabad a huszárezred éz annak közbeesülésében, közszeretében álló feje, Bissingen Nándor gróf rovására írni a dolgot. Itt az Eszterházy huszárokat és általában a katonatisztek mindenki tiszteli, becsüli, jó viszonyban él velük, Bissingen gróf pedig a polgári társaságban is a legnépszerűbb emberek közé tartozik. A főhadnagy tisztársairól bizonyosan tudjuk, hogy amint a botrányról hírt vettek, azonnal a helyszínre siettek (fordítva, mint a rendőrség!) magukkal vitték a főhadnagyot és a rövid időn belül megérkezett Horthy István alezredes rögtön erélyesen közbelépett és hazavitette őt.

Hogy az első felháborodás izgalmaiban „katonai botrányt” láttak a dologban, ez több, mint természetes. És ha azt látott az egész város, akkor a sajtónak is kötelessége volt úgy adni hírt a dologról, ahogy vette.

És ezzel eljutunk mai híradásunk „de” jéhez:

**De** — az már még se járja, hogy hat tizenöt husz személy telefonon, szóban, írásban egymás után keresi fel egy lap szerkesztőségét, személyes tapasztalatok alapján hírt ad a dologról, az egész város izzik az izgalomtól, tudósítást várnak, sőt követelnek, akkor elhallgassuk vagy el-tussoljuk a dolgot. Ez nem lett volna méltó hozzánk és ostoba strucc politika lett volna.

Mikor a mi lapunk tegnapi cikke még a szedő asztalán hevert, már itt volt a telefonértesítés, hogy Bécsből kérdezték meg a fővárosi sajtóirodát, mi történt Kecskeméten? A fővárosi sajtó már a mi lapunk megjelenése előtt 12 órával hírt adott a dologról. Itt tehát nem lehetett volna hallgatni. De nem is hallgattunk volna, mert mi a nyilvánosság és nem privát szempontok képviselői vagyunk.

A „Kecskeméti Lapok”-at semmiféle animozitás nem vezette és nem vezeti s ha volt erkölcsi bátorságunk szemtanúk adataiból megírni a tudósítást, lesz arra is, hogy ami a hivatalos vizsgálat során másnak bizonyul, mint aminek megírtuk, azt is tárgyilagosan közreadjuk.

Animozításra nincs is ok. Bissingen ezredes már tegnap este megbizta az ezredsegéd tisztet, hogy a megtalálható sértetteket, így lapunk egyik főszerzőjét **Dobos Józsefet** fölkeresse. Bittó főhadnagy az

egész tisztikar sajnálkozását és kiengesztelő nyilatkozatát hozta az érdekes, derék munkásnak. **Ez derék előkelő cselekedet,** teljesen meggyőz bennünket az ezredes és a tisztikar jóhiszeműségéről. Az ezredes egyebekben is kifogástalan szigorral járt el. A főhadnagyot szobafogságra internálta, folyamatba tette a hivatalos vizsgálatot és mindenről a fővárosi sajtó és a K. L. ma délben nála járt tudósítóit alaposan tájékoztatta.

Sürgősen foglalkozott az ügygel a városi tanács is, mely a beérkezett értesülések alapos mérlegelése után a következő határozatot hozta:

**A tanács abban állapodott meg, hogy az eset a tényállás megállapítása céljából a főkapitány által megvizsgálandó, hogy annak alapján a szükségességeknek mutakozó intézkedések úgy a közbiztonságra, mint a rendőrségre vonatkozólag megtehetőek legyenek.**

Ezt bizony a tanács régen elhatározhatta volna. Mindenesetre jobb későn, mint soha.

Ami a főkapitány szerepét illeti, ebben az ügyben, a multra vonatkozólag már letárgyalta „A nap eseménye”; a jövőbeli állásfoglalását igen is nyilvános közlés és bírálat tárgyává fogjuk tenni. A főkapitánynak tisztába kell jönnie azaz, hogy a kötelességtudó, önzertes sajtó száját betapasztani sem nem szabad, sem nem lehet.

A hétfői sértettekkel lehetőleg érintkezésbe léptünk. Dobos József, ki a tisztikar nyilatkozata folytán panaszt sem emel, teljesen jól érzi magát.

Egy magas állású államhivatalnok neje, ki a veszedelem elől egy barátjának lakásába menekült, szintén megbocsátott és nem tesz feljelentést. Egy előkelő ügyvéd neje, kit szintén sulvos inzultust ért, szintén nem óhajt foglalkozni a dologgal és nem tett panaszt. Emődi Lajos kereskedő még rosszul érzi magát, orvosi kezelés alatt áll, valószínű, hogy panaszt emel.

Mindenesetre láthatják a katonák is azt a nagy jóakaratot és nyuzodtságot, mellyel — az izgalmat tüntével — az egész polgári társadalom viseltetik a sajnálatos és kínos ügyben.

A fővárosi sajtó részéről az elmúlt 24 óra folyamán három ismert nevű hírlapíró is járt Kecskeméten, Fényes László „Az Est”-től, Vécsői Miklós a „Nap”-tól és Szántó Ferenc a „Budapest”-től. A K. L. szerkesztősége mind három tudósítónak készséggel állott szolgálatára és igyekezett objektív jóhiszemű tájékozáshoz juttatni őket az ügy minden részére vonatkozólag.

### Anyakönyvi kivonat.

1910. évi november hó 9-én.

**Születések.** Görög István rk. Baráth Zoltán ág. h. ev. Varga Gábor rk. Király Ferenc József rk.

**Halálozások.** Német Irén rk. 11 hónapos Ölvödi János rk. 14 napos. Riga János rk. 83 éves. Bimbó László rk. 78 éves. Weisz Lujza izr. 88 éves.

**Kihirdettek.** Benkő János rk. Labancz Terézia rk. Molnár Ferenc rk. Jusztin Terézia rk. Baranyi Antal rk. Mészáros Anna rk.

**Házasságot kötöttek.** Baja Ferenc József rk. Gál Ida Teréz rk., Varga Le-csapi András rk. Pilinger Rozália rk., Ricz Menyhért rk. Bobán Teréz rk., Bobán János Aladár rk. Orbán Etszebet rk., Egyeki Zsigmond ref. Tok Erzsébet

— **Tilos csavargás.** Tegnap este 6 órakor a rendőrség letartóztatta Papp Mária 19 éves jászberényi születésű eselédleányt, ki hely és foglalkozás nélkül csavargott Kecskeméten.

## Olesó pénzkölcsönök

díjtalanul kieszközölök 4% kamatra ingatlanokra, valamint már levő nagy kamatú adósságok illeté- mentesen való kicserélésére. Bővebb felvilágosítással minden nemű kölcsön ügy keresztül vitele tárgyában szivesen szolgálók bárkinek levélbeli megkeresésekre is. Papp Zsigmond I. tized, Dob-útea 212. (Uj beosztás szerint Dobó István-útea 10. szám.) Ross János úr fűszer- és vaskereskedése mellett.

Értesitem a t. jogkereső közönséget, hogy  
**ügyvédi irodámat**

belső Széchenyi-útca 1. szám alatt (rég  
megjelölés szerint Széchenyi tér 7. sz. a.)  
a Görög-templom mellett megnyitottam.

Tisztelettel:

**Hadadi Kovácsy Zoltán dr., ügyvéd.**

## Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

### Kakukfű keserű (elix. fum. off.) házi szer

nehány napi használat után teljesen  
megszünteti a makacs étvágytalanságot,  
hányingert, gyomor idegességet, has-  
menést és mindennemű gyomorfájást.  
Egy üveg ára 80 fillér. — Főraktár:  
**Török József** gyógyszerháza, Budapest,

Kecskeméten egyedül kapható:

### Hornyák Ferencz

„Angyal” drogériájában, Nagykörösi-  
utca, Dohány-nagytözsdével szemben.  
Óvakodjunk az utazatóktól. Csak akkor valódi, ha a  
dugón és kupakon elix. fumar. off. védjegyrájta van.

### Kecskeméti Központi Takarékpénztár

veszés elad

**részvényeket, részjegyeket**  
és a tőzsdén jegyzett mindennemű **érték-**  
**papirokat; betéteket** mindenkor  
**a legmagasabb kamatozás**  
**mellett elfogad; legelőnyösebb fel-**  
**tételek mellett nyújt jelzálog- és**  
**törlesztési jelzálogkölesönöket;**  
**értékpapirokra** előleg kölcsönöket  
ad, **váltókat a legalacsonyabb**  
**kamatláb mellett** leszámítól  
és egyáltalában **a bank ügyek** minden  
ágában a nagyközönség rendelkezésére áll.

Valódi sveiczi

**stickelések**

egyedüli raktára:

## Köves Ignác

vászon fehérenmű üzletében Kéttemplom közt

Darányi-féle ház kiadó, 2032

III. tized, Jókai-útca 20—22. szám, 1911.  
május 1-től; értesítést ad **dr. Stejskál**  
**Ottó** ügyvéd Kecskeméten, III-ik tized,  
Jókai-útca 178. Telefonszám: 3.

**Biró György** férfiszabó-üzletébe, — régi Itcsés-piacon,  
Juhász-házban — megérkeztek a leg-  
újabb és legszebb őszi és téli  
divatszövetek. — Ott készülnek a legcsinosabb, kifogástalan állású  
férfi- és gyermekruhák a legjutányosabb árakon.

## Leicht István

gyorsmelegítő cserépkályha  
készítő Kecskeméten,  
IV. tized, Szarvas utca 167.

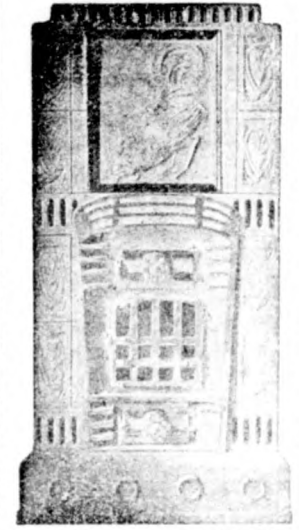
Speciál kiállítás, koksztűtésre a szabadalmazott  
folyton égő és légfűtő  
**cserépkályhákról.**

Egyedüli készítője és elárúsítója  
Kecskemét, Nagykörös, Czegléd és Félégyházán.

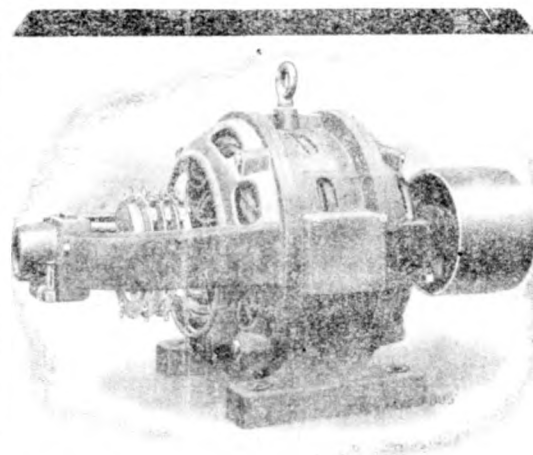
Elvállalok régi kályhakat erre a szisztémre átalakítani.  
Készítek takaréktűzhelyeket, majolika épületdíszeket kivá-  
natra rajz szerint, kerli díszeket; — elvállalok javi ást és  
tisztítását is. Mielőtt kályhaszükségletét beszerezni óhaj-  
taná valaki, előbb győződjön meg személyesen a már  
3 év óta használt és kitűnően bevált légfűtő rendszerről.  
Szíves pártfogást kérve, — vagyok kiváló tisztelettel:

**Leicht István.**

• UJ! •



• UJ! •



Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy  
raktáron tartok újabban

## villam-motorokat,

villamos vasalót hajfodorító vasat,  
gyorsfűzőedényt, szivargyújtót stb.

Kisiparosoknak különösen figyelmébe ajánlom azt, hogy  
a villam-motorokat a legkedvezőbb fizetési feltételekkel  
adom. — A motorok működése üzemben megtekinthetők.

Tisztelettel:

2005

**Kellermann Bernát**

elektrotechnikai vállalata

Kecskemét, Nagykörösi-utca 7. szám. Telefonszám 67.

### Alkalmi írógép eladás. 2041

Monarch, Remington, Smith Premier  
olcsón — részletfizetésre is — eladó.  
Szíves megkeresést „Alkalmi vétel”  
jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Az „Iparos Otthon” helyiségében a  
Kerületi Munkásbiztosító Pénztár ál-  
tal bérelt helyiség: egy nagy terem,  
két kisebb szoba, zárt folyosó, egy  
fülke stb. azonnal bérbe kiadó.  
Értesítést a hivatalos helyiségben  
az igazgató ad. 2046

### Kiadó üzlethelyiség.

A görög-egyház épületében levő  
üzlethelyiség, 1708  
amelyet jelenleg Szigeti Sándor úr bé-  
rel, folyó évi november 1-ére kiadó;  
értekezhetni **Dragolovich László**  
görög egyház gondnokánál.

• UJ •

2060

### házi bor-kimérés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség  
becses tudomására adni, hogy IV. tized,  
Varjú utca 195. szám alatt saját termésű  
jó minőségű rizling és kadarka boraimat  
literenként 30 krajcárért mérem ki.  
Kiváló tisztelettel: **Ambrus Sándor.**

**Italmérésbe — vidékre —**  
**fiatal házaspárt keresek**  
**elszámolásra némi ovadékkal.**

Értekezni lehet 2061

IX-ik tized, Rávagy 30-ik (új 1.) szám.

Van szerencsém a. é. közönség b. tudomására hozni, hogy  
a Trieszti Általános Biztosító Társaság,  
a Magyar Légés Viszontbiztosító Társaság  
és a Minerva Általános Biztosító Társaság  
helyi képviselőségét elvállaltam

Elfogadok mindennemű tűz-, jégkár, kezességi, baleset,  
tenyészállat és életbiztosítás megkötését a lehető  
legmegtányosabb díjtételek mellett. A nagyérdemű  
közönség becses pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

**Kiss Elemér**

gazdasági egyesületi titkár.

1884

Valódi, eredeti

# Meteor- és Ir-kályhák

egyedüli elárúsítása,

## Meidinger- és Friedlandi-kályhák

és mindennemű kályharészek, felszerelések, továbbá

**fűtőeszközök nagy választéka**

# Gyenes S. és Fiainál.